

EESTI PÄEVALEHT

ESTONIAN DAILY

LAUPÄEV, Nr. 43 (4133)

12. juunil 1976

31 aasta järele Stockholmi Eesti Algkoolis läks vanusepuhkusele endine koolijuhataja Udo Juuno. Püüdi on ta kolleegidega, vasakult Anne-Mari Asker, Udo Juuno, Astrid Sirotkin, Arne Broberg. Tagareas Henna Kiriämele, Aleksander Rentik, Leida Rosenthal, Harri Kiisk ja Marje Tui. (Foto Tippu).

Koolitöö lõpp:

Austusavaldus Udo Juunole lahkumise puhul

Stockholmi Eesti Algkool saatis reedel, 4. juunil välja oma järjekordse lennu – 14 õpilast. Koos õpilastega oli "lennus" kaassõitlikult ütelles nende klassijuhataja ja koolijuhataja 30 aasta jooksul Eesti Algkoolis, Udo Juuno, kuna ta läks lõplikult pensionile. Teatavasti andis ta koolijuhatajate mõõdukult kooliaasta algusel üle Henna Kiriämele ja oli pensioniikka jõudmisel siiski edasi koolis, et oma abiturientklassiga lõpuni koos olla. Kooli lõpukatus toimus juba teist korda Scala Teatris, et lõpuklass ellu läheks sümboliliselt just Eesti Majast.

Aktuse avas koolijuhataja Henna Kiriämele, kes tervitas kooliperet ja eriti arvukalt kohale ilmunud lastevanemaid ja koolisõpru. Vaimulikuks talituseks võttis seepeale sõna õpetaja Thomas Vaga, kes oma kõnes tõstis esile mõtte, et inimesel on kaks tuge elus – tema rahvuslik identiteet, mis ühendab ja jõud annab ja Jumal. Läbi elu kestavad mälestused koolist, neil, kel see õnn on olnud, eesti koolist.

Teie elu edasine kõik alates nüüd rootsi koolist, on ühtlasi nimetamiseks eesti koolile, mida tuleb meele pida.

Lõpuklassi juhataja Udo Juuno ütles, et ta on saanud oma elus paljusid lõpuklasse. Alati on aga muljed olnud uued, midagi ei ole olnud paljas rutiin, sest tegemist on ikka ja jälle uute individidega. Seekordne klass on olnud väga tubli. Puudutades klassi eks-

kursiooni Oslosse just norra rahvuspühapä, millise pühitsemine noortesse jättis tugeva mulje ja kergitas küsimuse, miks Rootsis ei ole sellist päeva, ütles kõneleja, et igal rahval on oma viis rõõmu avaldada.

Nii norralastel, rootslastel kui ka eestlastel. Meil eestlastelgi on oma rahvuspäev, mida eesti noored võivad pühitseda ja traditsiooni edasi viia. "Jätkaake elus kontakti

Järg lk. 7

Rootsi dementeerib:

Vene hävitaja ei viibinud Rootsi vetes

LONDON (EPL) – Inglise suur ajaleht "The Daily Telegraph" väidab, et Rootsi valitsus keeldus andmast asüüli vene hävitaja Storoševoi meeskonnale, kui need manööveritest Riia lahes püüdsid põgeneda läände ja vangistasid kapteni. Sündmus oli m.a. novembris ja põgenev hävitaja peatati vene mere- ja lennuväeüksuste ühise kallaletungiga.

Nagu on selgunud, võidi Rootsi poolt kogu asja jälgida kaitseväge ärakuulamisest. Daily Telegraphi andmete puhul, milliste kirjapanejaks oli ajalehe nõukogu spetsialist David Floyd, demonteeris Rootsi kaitseminister Eric Holmquist energiliselt, et rootslastele oluks esitatud mingi maandumistaotlus.

Kontakti polevat üldse tekkinud. Kogu lugu on väljamõeldis, ütles Holmquist: "Juhtunu sündis väljaspool Rootsit ja ainus asi, mida Rootsis tähele panti, oli ühe laeva kursi seadmine Rootsi suunas. Meie aga ei korraldanud mingit erilist valmisolekut, erilisi abinõusid, mitte midagi."

Daily telegraph ütles, et Rootsi poolt jäeti mulje, et kõik on sündinud väljaspool Rootsi territooriumil, kuid andmed Nõukogu poolt jutustavad, et Storoševoi jõudis ühte Gotlandi sadamasse, kus ta Rootsi valvelaevade poolt kohe sinna pihitati. Mässuliste juht Markov,

kes laeval oli olnud poliitiliseks ohvitseriks, saatis raadioteel rootslastele esilise meeskonnale asüüli saamiseks.

Kaks tundi hiljem teatati raadioteel Storoševoi meeskonnale, et meeväe personali tuleb

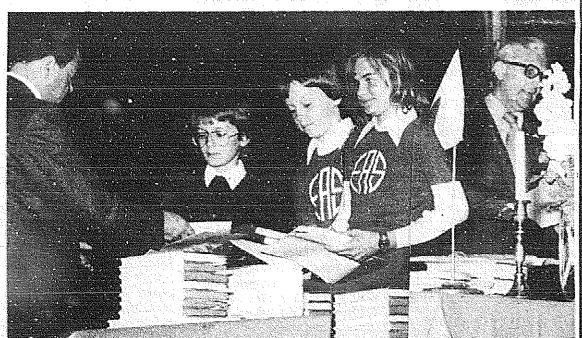
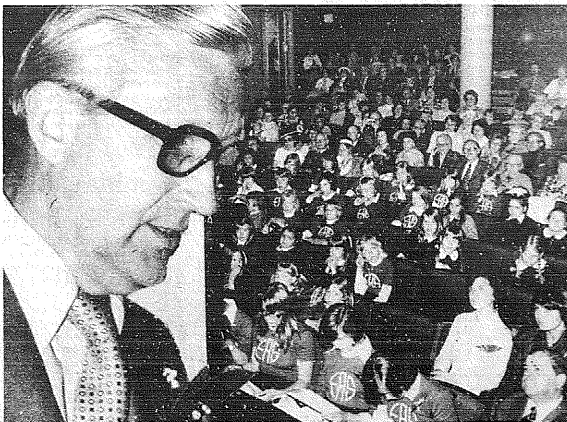
Järg lk. 7

Sekeldus A. Rebase pärjaga

MÜNCHEN (EPL) – Saksa suurleht "Die Welt" teatas mõne reaga, et läänesaksa armeel Bundeswehri, on olnud sekeldusi kolonel Alfons Rebase matusel asetatud pärjaga. Nimelt olevat aru päritud, miks praegune saksa armeel on pärja asetanud mehele, kes viimati kuulus relva-SS koosseisu kuulunud Eesti Leegioni ridadesse.

Vasakpoolsed ajalehed, inimest saanud idee idast, kuna nad väitsid Rebase ja eestlasi tunnendavalt, ruttasid süüdistama armeel juhikonda "vea tegemises". Vastus Bundeswehri oli põiklev – teenistushvitser otsustanud asja teadmises, et tegemist on kõrgeimate raudrindidega dekoreeritud erukoloneliga. Igale juhul ei tehtud

Järg lk. 7

32 kooli lendu

Stockholmi Eesti Algkooli poolt on välja saadetud tänavusega kokku 32 lendu. Kooli esimene lend koosnes nendest

õpilastest, kes pagulusse olid saabunud just lõpetamisel. Nende kursus algas 1945. aasta märtsis ja lõputunnistused

jagati välja juba augustikuus. Juuresolevad pildid on tänavase lennu väljasaatmisel.

Järg lk. 7

Hans Kruus "rahvalikud jõud" 21. juunil Tallinnas "ülestõusu tegemus" — Peterimaalt kirjutatud vendelased...

Hans Kruus, ajaloolane ajaloovaltsija rollis

Lääne on jõudnud järjekordne okupatsioonivõimu poolt tehtud Eesti "tutvustada" ingliskeelse, rikkalikult illustreeritud brošüüri, mis käsutab selgeks teha, et Eesti on praegu "kollektide parim maa". Muidugi tutvustab Johannes (Ivan) Käbin viimase parteikongressi otsused ja raamatut on foto sellest, kuidas Leonid Brežnev kirjutab alla Helsingi konverentsi resolutsioonile. Hulk arkiivide eri aladeid.

Kõige enam huvi pakub prof. Hans Kruusi kirjutus "Eesti rahvas läbi aegade", mis peaks traditsioonide sület, pakuma stseent eesti ajaloo tulipunktidet kohta.

Tuleb tunnistada, et Hans Kruus (kes omal ajal muuhulgas kirjutas bibliograafiat ammuugi "ära kadunud" teose "Jaana Tõnissone eesti kodanuse juhuina") jälgib tina truult ametlikku nõukoguajaloo ajalookontseptiooni. Ometi väärivad selles mõned kohad tähelepanu. Eriti fessori on mõned individuaalselt avaldatud vaatekohad ja kohati hakkab tekst eriti "vastu karva", kui teada, et selle kirjutaja on siiski endine iseseisvussõja ajaloo uurimistöö teadur.

Eesti langemisel Vene riigi alla olnud "viiga progressiivsed konseptsionid eesti rahvale". (Jaa — vastandina Rootsi riigivõimu andis tsaarivalitsus umbes poolteise sajandiks Balti aadlile täiesti vabad kired talupoegade kohtlemisel. Eesti loigati läänemaaalast ära. Kui orjavalitsus ühustööd meele maale Saksaamaalt 7–8 aastaga, siis taari ajal võidus valgustustaja ideed meile tegeitult üle poole sajandi hiljem.)

Kruusi järgi on Vene riigi alamateks olemine võimaldanud eesti tööliste "võtta osa revolutsioonilisest vabadusliikumisest", see on "kindustanud nende ühenduse. Suure Oktobrirevolutsiooniga". (Üsna kahlas väärtusena võimalus...) On liialdatud Eesti alal viibunud vene tööliste arvu ja osatähtsuse ("eesti töölistel on mitmerahvuseline"). Kommunistid partei oled olnud "juhtiva kohal" revolutsionis. (Mis on vale! Kommunistid võisid demokraat-

likelt elementideid vägivaldselt võimu üle, aga tsaarivõimu kukutamisel oli nende osa minimaalne).

Eesti tulevad teavakohased valed selle kohta, et eesti kodanluse "lõrnutud" tsaarivõimuga, olnud liidus Baltiaks aadliga (kuidas see läheb kokku Kruusi enda varasemate ajalooliste teadete??) ja hiljem koguni saksa okupatsioonivõimudega aastal 1918 (kes astasid Põltsu vangilaagrisse!). Hiljem hakkasid kodanlased võitlema "võidu-ka" nõukogu võimuga (ümhe see poleks võidukas siis, mis on ka ära vabandatud võoraste võimude sekkumisele võitluse).

"Kodanliku vabariigi" asutamine hävitand "ühedaid majanduslikult suhteid", mis olid tekkinud varem Eesti ja Venemaa vahel (mis seelid maa hoolitse jätmises tsaarivõimu poolt). Selle tulemuseks oli "kõrgele arenenud Eesti raskedususe", mis koosnes tegeitult mõnest laevatahaast ja vaguni tahastest) kängumine ja maa "lagasimine" põllumajandusele.

Muidugi oli kodanlik Eesti Kruusi järgi "välist riippu ka pitailistlikest riikidest läänne". Ja muidugi sattus see eesti kodanluse vahendusel "täieliku poliitilise, ideoloogilise ja majandusliku ühtsusega". Natsi-Saksamaast — samal ajal kui eesti kommunistid "herolitsid" võitlusi võitlus paar põrandadest kokkutekku...)

Nüüd oleval nõukogu teadlased "põhjalikult uurinud ajaloolisi dokumente ja allikaid", mille tulemuseks on avaldatud teoses 1969. aasta sotsialistliku revolutsiooni Eestiis". Need ümismud nättavad "väga veenvalt", et "reaktsionäärade poolt levitatud versioon sündmuste kohta on vale". Samuti nättavat see ümismud, et "1940. aasta revolutsiooni peamised aktivistid olid kohalikud rahvalikud jõud, kes olid kipsend revolutsionilises olukorras" (loe: kes olid venelaste poolt Peterimaalt ja mujalt kokku veetud teostama 21. juuni "Kissingeni" Pansamen ja Vene tankide osa selle "revolutsionis", mis on tegeitult vägivaldne võimu ülevõtmise okupeeritud

Picasso pärandis miljardid

PARIS — Nüüd on selgunud, et 1975. aastal surnud maailmakuula maalikuustiku Pablo Picasso järelajandust varandused ulatavad üle 1,4 miljardi dollari (Rootsi rahas 4,4 miljardi kr.).

Picasso varandus, mis koosneb maalidest, sularahast, lossidest ja aktistest, tuleb jagamisel kuue pärija vahel, kelledest, kolm on tema chesaduslikud lapsed.

"Tollad üksteise taga" Kui Eesti sai raudtee

Sada aastat tagasi, 1876. a. valmis Tallinna-Tartu raudtee. See ei olnud aga esimene raudtee Eestis. Juba 1870 oli valminud Tallinna-Peterburi raudtee. Nüüd ehitati Tapa jaanast harute alla Tartuni, mis hiljem pikendati Valga ja Riiani. Raudteest ja raudteeringidest kirjutas juba mõned sajandi keskelt J. V. Jannunen oma "Perno Postimehes". Siis ei olnud Eestis veel raudteid, kuigi aga loidus need Venemaal, Inglismaal valmis esimene raudtee juba 1829 ja Oheendriks 1830. Kuidas Venemaal raudteeadandus hakkas areneema, sellest jutustas Jannson 1877. a. "Perno Postimehes" elavalt ja huvitavalt:

"Oleme ju mõnda korda kuulnud, et raudteed ka ma peid peab ollema, kelle peid aurovankri ga sõidetakse, et hoost ega hargna ees — et tea, kas se kossi peaks ollema?"

Tõssi küi, terve tõssi. Saksa-Prussiause ja Inglismaal on neid juba tuhast penikooru kaupa valmis, ka Venemaal on Peterburgist Musko linna 700 versta

Harald Neidre, end. Asuküla vallasekretär Läänemaal ja Torontos skautluse ja tüdenduskooli tegelane, tähtistas oma 60-aastast sünnipäeva. Kanadasse asus ta 1903 Eestist.

Kino Maji nlnetati Washingtoni Adventist Hospitali juhatajaks-ülemarstiks. Varem oli ta samas haiglas perekonnanarvi tsentrumi abidirektoriks. Dr. Maji on elanud Tartu linnas.

Phyllis ja Tõni Laidvel, kes elavad Connecticuti osariigi Linnas Greenwichis, sündis tütar Kristin-Liisa esimese lapsena. Tõni Laidvel töötab pühhihlahtina haiglas.

Evelyn Sirkel Connecticutis abielulis Thomas Mushniga.

Robert Buokile ja Veronika Ekströmle Huddingses sündis tütar.

Eva Kalline ja Peter Tumpachi sündis tütar.

Arto Palturi abikaasaga Venetsuelas pealinast Caracasest külastas New Yorki. Ta töötas reisiröödri direktorina. Caracasestast viibis samal ajal New Yorkis ka erl. Herman Mävel.

Edmund Valturi, USA Puit-rii-ahhina laureaat karikatuuristina, võttis koos abikaasaga Helminiga osa Washingtonis USA karikaturistide ülemalises kongressist.

Washintoni Keder ja Mä Käar Washingtonist külastasid Venetsuelat.

Vilho Laidssar, Saksumaa eesti segakoori "Leelo" dirigent ja Eesti Ühistööde Saksa liiduvahtri esinduskoos liige, tähtistas liiga oma 60. sünnipäeva. Ta töötab kohapeal ühe riigikaitsehaa raamatupidajana.

Edna Bergmann tähtistas Saksumaal Gelsingenis oma 55. a. sünnipäeva. Ta on olnud kohaliku Eesti Komitee juhatuses ning olnud tüdenduskooli õpetajana.

Liis Käbin, omaaegse Eesti naamaiste seltsi esinaine ja ajakirja Talupeerinaine toimetaja, tähtistas Torontos oma 80-aastast sünnipäeva.

Mitje Kukk-Ferret nlnetati Hartfordi haigla tüdenduse meditsiini osakonna juhatajaks Connecticuti osariigis.

Jonseroedis elavale 6. mail Vilja Sepp oma 89. sünniaastapäeva. Ta on pirit Kiuhelkonnast Saaremaal.

Göteborgis abielulised 10. aprilli Hilja Veidemann ja Reet Vahul.

Nackas, Stockholm, sündis Reet ja Hannus Estrale 26. mail poeg — teise pojana perekonnas.

Nackas sündis Mary-Ann (sund. Kaaman) ja Sten Rydénile poeg.

Urmasla Eesti Üliõpilasakonna viimase üritusel 23. apr. kõneles Jaak Maand teemal: Laplaste tänapäevane olukord ja probleemid.

Marianne ja Peri Kildkapp Nackas said poja.

Boris Simson, tuntud eesti arst Sydneyes Australias, saabus Bostonist Torontoosse, olles lähtunud mitmekuulisele teaduslikule reisile Austraalia tervishoiu-voimude poolt. Ta asub nüüd kodulele.

Harjo Sarapa, kaasaegne Uus-Meremaa malemeister, asutas Aucklandi malekooli, mis on esimene taline Uus-Meremaa.

versta raudteed peab valmis olema. Üks auro sest raudteed tuleb ühe Dünaburgi (praegu Daugavpilis) linna Kuramale Liiba linna välja, kuhho siis ni hasti auro-ku kaubalaevato arotto kokkookse.

Kesk sead tõdd ja valmismatist on Keiser nii hasti olna maa, kui ka vödra maa rikkaste meente kätte annud, keit omma kullaga to valmis tevad ja pärast sidu-rahha ommale võtavad."

"Keisri Herra", kes selle küla andis, oli Alekxander II, kes 1855. aastal sai troonile. Jannsen kirjutas, et 4000 versta ulatuses raudtee ehitamine maksab palju raha, kuna ükskuskus veet läheb maksma 60.000–100.000 rubla. Kokku pidi kulu tulema 275.000.000 hoberubla. Jannsen teeb ka lihtsaimale lugejale selgeks, kui palju seda raha on.

Seda on nii palju, et kui üks inime seda lugema hakkab ja raha loeb magamata ja söömata ning päevas 3600 rubla ära loeb (174.), siis kulub kogu raha ülevõtmiseks 8 aastat.

Lõppeks antakse sõduhinnand raudteel ("Kuida lind, nõnda hind"): 1 "platis" 3 kop. hõbedat, 11 "platis" 21/4 kop. ja 3 "platis" 11/4 kop. hõbedat.

Raudteel on ka aasaka ka loomelinnahingra 3 kop. tükk. Muu kauba eest arvatakseks sõdurahha kaalu järele. Jannsen nättab, et vedu raudteel tuleb palju odavam, kui vedu hobustega ning lisab: "Jah, inin läheb liha paav pävalit varmekas ja tagemaks, aasaka kas parremaks ka, se on jalle teise asil." Nii et juba tolla arvat: üle läheb liha päevaga halvemaks!... (Ajaratas/VIES)

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

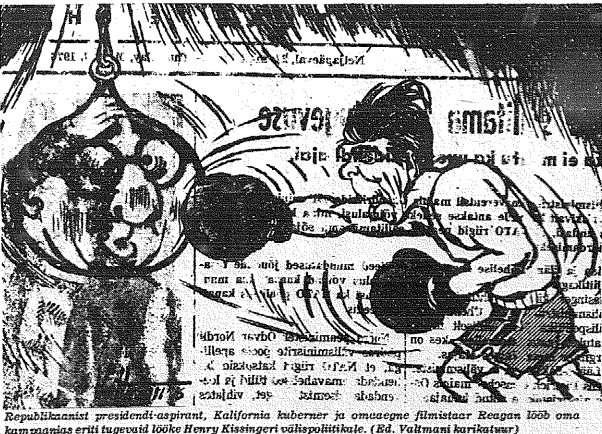
Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Et jaad Venemaal, mis ni suur ja lai on, ka reismine ja soormine ruttu ja kergem edasi läbhaaks, on Keisri Herra tännava aasta 28-mal Näri ku päeval käeko annud, et eest aastast kümne aastaga nellihatt

Republikaani presidendi aspirant, Kalifornia kuberner ja omaaegne filmistaar Reagan 1958 oma kampanias eriti tugevaid lööke Henry Kissingeri välispoliitika. (Ed. Valtmani karikatuur)

Raidre matused

Stockholmi Metsakalmistul toimus ooperilaulja Raimund Raidve matustetunnetus Heliga Korseti kabelis, kus peale onakete (kodumaaolid olid kohal ka kuuend sotsialistliku liikumise kaadun sõbrad, muusikakolleegeid eesti ja rootsi poolelt (ms. kungingliku ooperi koor) ja paljud tuttavaid.

Matustetallitus seisis kirstu juures kadunu akadeemilise organisatsiooni US Põhjala lipp arvatavasti, kuna muusikalistel ega laulvateid eestlasi kadunu kolleegid ooperikoortist, kes alguses laulid Guicki "Orfeus ja Euridike" ja lõpus Mozarti Aue Verum Corpuse, sealjuures eesti keeles kaasa lauldes ka matustelastele "Tumal sünnipäeval" ja "Oh võta mind mu Jumal, koorikvalve". Nii koltsid ka need koorilised erakordse võimsusega.

Salme Purre oli matuse puhuks koomeeritud eri laulu Pär

Stockholmi Eesti Maaja juhatus teatab, et Stockholmis läänvalitsus on korralle võtteenhinnatuna teinud A/5 Eesti Maaja aktistele, millest nomaalvõitlus teadvast on aland 100 — krooni.

Pidev kinnisvara remont ja seega kinnisvara väärtuse tõusmine on läänvalitsust põhjendanud A/5 Eesti Maaja aktistele võttes tõstma 200 — kroonile alates 1976 a. peale.

Teadusena läheb järgmiselt: "Substansväärtustamise meetodi pihrekoost kohaselt on A/5 Eesti Maaja aktistele väärtusaks määratud 200 — krooni aktistal, mida aktistalendil palutakse loomade deklaratsioonil täiendil silmas pidades."

Väärustamise põhjoi otsustati A/5 Eesti Maaja peakoosolekul 14 mail 1976, et A/5 Eesti Maaja müügis pakutavate aktistal hinnaks on 200 — krooni.

A/5 EESTI MAJA JUHATUS

Kuningas abiellub juunis ja olümpiamängud Montrealsis algavad juulis — kas teil on juba värvielvisiooni aparaat?

12" LUXOR must/valge TV või 600: — teie vana televisiooniparaadi eest kui ostate TELEFUNKEN või LUXOR 26" värvi-TV

Hellistage veel täna tel. 45 13 00 või 45 13 50

normaals radio & elvarõõru ab

Svandamplan 2, Midsommarkransen Suvekuudel on äri loupäeviti sulatud.

Sihilikku ja erapoolikut uues mälestuste raamatus

Artur Mägi, mag. jur., Eesti Vabariigi Rahvuskogu peasekretär, samuti Riigikogu, Riigikogu ja Vabariigi Presidendi valimiste peasekretäre, olles loonud hiljuti Stockholmis ilmunud August Osa tugevalt subjektiivset ja kontroversiaalset mä-

lagedes seda mitmeti omapärast teost jätk kahjuks korduvalt mulje, et selle autor ei ole toimind vialikult korrektsusega. Tähtsena erapooletu kohtumist jana paljab ta samal ajal nagu kultuse sarvest süstitud ja kahtlustatult silt ja sinna, unustades kosa andmata südistustavale ja kõlmata kuivord need südistused on põhjendatud ja õigustatud.

Autor hindab tõenäsi oma subjektiivsete arusaamade päraselt, mispärast ka tema õigustatud arvustused ja väited kaotavad õhuliselt oma kaalus. Lugeja saab sageli väärpildit kirjeldatast olukorrad. Tees ei saa seepärast tulla seda õlesanent, mida autor arvavatavast on tahtnud sellele anda. Tõusetub ka küsimus kuivord nõlvide on tulla oma "perekoona" asju arutamata ja seda perekonda mustama küla ees?

Ajalehe püüdnud ruum ei hupa peatuda kõigi nende halvustavate ja ekslike väidete juures. Ojga siiski mõned näited. A.O. süüdistab Riigikogu esimeest Pärast selle, et kohtumist ja protokollidest kuulus enamus EDS-i liikmeskonda, kuigi kuulus ka K.P. Kõluri jurist peaks A.O. teadma, et K.P. oma ei siin süüa võlke. Pigemini võiksime rääkida Kõluri esimese kohtumise kohta. Rotalla suurest osast kohtumise mit kandidaate valimisel ja hindamisel. Kohtumikul valis Eestis Riigikogu ja mitte selle esimees hilinen määras nad esimese riigipea. Riigikogu esimees kooskõla valis Autarkogu. EDS-i liikmed olid Riigikogu koosseisus alati väheemad. Igati alusetu on ka väide nagu pidanud Uuots lahkuma Riigikogu prokuröri kohalt Partei seisuaste tagajärjel.

Lk. 207 loeme: Mihkel Truusoo oli pääsnuud valimata Rahvuskogusse ühest Viiljandima valimisringkonnast, kus valimisvabaduse kitsendamist võeti kaja tabuliku halvustamisena. A.O. peaks teadma, et vastaskandidaadid puudusid nii valimistel enamikus valimisringkondades, mille Truusoo'das kasuks tehti viie tema kasuks tulnud valimisvabaduse kitsendamise vastu vald opositsiooni tulla valitsusse manitades biokoteerina mind valimisi.

Lk. 100 loeme kuidas peaminister Eendpalu 1939 aprillis küsis A.O. enda juurde ja tegi tema ülesandeks kodu ümberkorras seaduseelnu kõigi "Üliliplasseliseid ja korporatsioonide ning üliliplassikonventide" (!) likvideerimiseks ja nende rajamiseks maakondlike alusele.

Kõige A.O. võinud seda peaministriks saada üheski käsnäna vaid habs lahkest mõteld sellele, kuidas see võimatu korumpissiooni näitena meie valitsusaparadiis. Peaministri et teadnud mõda minnes vastavast minniste segada kodu mil niiteriumi tegevusega aga arvas ülesandend ministeeriumi personalile. Veel enam võimatu küla kes lugu kui ülesanne anti majandusministeeriumi ametnikule haridusministeeriumi tööalal, seda enam, et haridusministeeriumi teenistuses oli õlikooli ja üliliplasskonna alal igati teadlik ja võimeline juu prof. Vasar.

Lk. 8 kirjutas A.O. allakirjutatuna, et "ta õnnega ei ole kerjitud nad siia üldse linilikut küsimust, milist oia ta ise on etendanud valimiste peasekretärina või oli sunnitud etendama Eesti õiguskorra hävitamises". See on tahtlik insinatsioon. A.O. pidanuks teadma, et allakirjutatu kuivalt valimiste peasekretäre peasekretäre 1939 veebruaris.

Ta jäi edasi Riigikogu ku ja samuti Riigikogu ja Vabariigi Presidendi valimiste peasekretäre teadma, et A.O. kohitade kuni nende ametikohtade likvideerimise ette võimukandjale pool. Või leiab A.O., et allakirjutatu pidanuks riigipõrde teostumisel ise koha lahkuma oma ametikohtadelt, kuigi A.O. isenda tegevus ajastamiseks või vahandamiseks lahendamiseks või lahendamiseks pidi olema kommunistliku korra all mingisugune töökoht, et sind ei tunnistatakse tööloogikust.

Valimiste peasekretäre pease-

lestusraamatut "Mehed sündmuse kurvidel" leiab, et autor ei ole andnud korrektest pilti olukordade ja sündmuste arengu kohta selles sektoris, kus tema oma positsiooni tõttu otsestelt oli juures või lähedal.

Toompae loss, kus asus Vabariigi valitsus ja Riigikogu.

kretäri ei olnud hääleõigus peakomitee koosolekule, küll sai ta eravõltiselt informeerida asjast huvitatuid peakomitee otsestelt, mida allakirjutatu ka tegi. Peakomitee päevase koosoleku 9. juulil teatas peakomitee ilige Haberman, et peakomiteel tuleb mõda kandidaateid valimisplatvormi kohest esitamist. Selle nõude likkas peakomitee esimees Nigol järealt tagasi rõhutades, et see on valimisaseade muutmise, mis ei kuulu peakomitee võimkonda. Seda tehku vaadates, et see on valimisaseade muutmise, mis ei kuulu peakomitee võimkonda. Seda tehku vaadates, et see on valimisaseade muutmise, mis ei kuulu peakomitee võimkonda.

Tulemuseks oli, et sama päeva otuks kutsuti kokku valitsuse koosolek, kus esimees otsustasiks. Paar tuhat hiljuti helistats nulle harra E.K. küsi, et kasi Tartust) ja küsis mis uudist. Teatasin, et valitsuse õhtusel koosolekul tõenäoliselt muude.

ARTUR MÄGI

takse uuesti Riigikogu valimise seadust ja määratakse, et kandidaateid tuleb juha homme eistada oma valimisplatvormi. Valitsuse see otsus võeti peakomitee poolt teadmiseks ja rakendamiseks peakomitee koosolekul sama päeva õttundidel. Saadud informatsiooni tõttu oli aga see valitsuse otsus E.K. vahendamisel kohtades teada juha mitmed tunnid enne selle otsuse vormistat lahutamata tulemustega mis õidistelt teada.

Rääkides Klementi tegevusest Rahvuskogus annab A.O. väärpildit viimase põhiseaduse saabumise loos. Ta ütleb, et see põlümintus, mille ta oli vorminud Päätsil saadud teade kohaselt (lk. 100, 135). Seda võimaks A.O. ütleb lähema järeleõtlemita vast põhiseaduse eelnõu kohta, mis Riigivanema nimel esitati Rahvuskogu.

Selle eelnõu 141 paragraafist muutis aga Rahvuskogu kaugelt üle 100. Kuivord Rahvuskogu esitatud eelnõu oli Päätsi ideede pärane on teadmata. Eelnõu töötas välja komisjon koosseisus: Rõõsmond, Terras, Palvadre, Laaman, Kukke ja Anderkorg. Komisjoni eelnõu vaatas läbi ja muutis seda valitsus koos ülemjuhatajaga. Eelnõu saubumisel Rahvuskogusse kinnitatis Palvadre ja Laaman, et see ei ole enam komisjoni ettepanek, kuna seda on muudetud. Kelle soovil ja miks seda komisjoni poolt koostatud eelnõu muudeti, ei ole avalikult teada. Seda võiks täna-

päeval vast veel ütelda Müller Kanadas, kes on ainsana selle valitsuse esimeest elavate kirjas. Vastupidi A.O. väitele peab arvama, et Pääts ei olnud väimustatud tema nimel Rahvuskogu esitatud eelnõud. Seda näitas tema suhtumine Rahvuskogusse, kui viimane asus õhuliselt muutama seda eelnõud. Eeldused nende muudatuste tegemiseks lei seal juures Pääts ise, kui ta tema poolt Rahvuskogu liikmeks määratav isikuid välis enamikus nende seast, kes etatisid autoritaarset korda ja sellega võimaldas Rahvuskogu teisel kosal asunda väimise riigipeale ettenähtud võimkonda ja suurendama valitsuse ja Riigikogu võimkonda.

Täiseks oli Päätsi teene ka see, et eelnõusse osilenev suhtuv Rahvuskogu esimehe koda ei saanud kantada oma arvustit ülekaalu teise koda suhtes, et anulleerida viimase poolt tehtud muudatusi. Päätsi soovitusel Rahvuskogu esimehe koda esimeheks ja üldarvanajeks valitud Uuots ei õnnistunud kodade vahelisi lahkarvamusi lahendamata hääletamusega. Tema energilise vahendamise saavutati pea eranditult kõigis küsimistuss kompromiss kodade vahel, kus sageli domineeris teise koda enamuse seisukoht.

Peagi ilmes, et Pääts nõustus enam-vähem kõigi nende muudatustega, mida Rahvuskogu tegi tema poolt esitatud eelnõus, kuna Eendpalu ja kindral Laidoner olid arvumisel, et Rahvuskogu toimib liiga vahalt. Juulil algul levis Rahvuskogus kuuludus, et kindral Laidoner ja Eendpalu näeksid meeleid, et Riigivanem lõpetaks Rahvuskogu tegevuse. Et see toimuks viiesakmal kuul, sooviti määrata Rahvuskogu tegevuse vahaseg. Et Rahvuskogu tegevus oli seadusega ajaliselt püritud ja et Rahvuskogu töötas ajaliselt pidevalt suure pinge all, siis oleks tema tegevuses vahaa. ja määramine suhteliselt tähendanud seda, et Rahvuskogu ei oleks suutnud tulla temale pandud ülesandega ja üs põhiseadus tulnuds anda dekreedid korras ja seega teostada riigipõrde.

Selle koostamise põlismisel ja konkreetsema ilme võimisel palus teise koda abimees palvadre muudatust Riigivanemale, et selle vahetuse teostamisel lahkuks tema ja temaga koos mitmed teised Rahvuskogu ja teatavad avalikkusele miks nad seda teavad. Paari päeva mõõduimel teatas Uuots, olles vahalt rääkinud Riigivanemaga, et Riigivanema poolt ei tule mingit vahalesegamist Rahvuskogu tööse.

Rahvuskogu tegevus jatkus, kuid teatav pienevus püsis. Pea otsene konflikt tekis õhtel poolt Rahvuskogu ja teiselt poolt kindral Laidoner ja Eendpalu vahel, kui Rahvuskogu arutas viimast tema otustamistele kuuluvat seaduseelnõu – ülemineku aja seaduseks. Real Rahvuskogu liikmel, kes senini olid igati toetanud valitsuse ettepanekuid, oli tekkinud mulje, et Rahvuskogu poolt vastuvõetud põhiseaduse rakendamise võimist tahetakse edasi liikida pikemaks ajaks. Seda taheti vältida.

Üleminekuaja seaduse määramisel jõustus üs põhiseaduse kõigis osades Vabariigi Presidendi kirendatade soovis Rahvuskogu määrata, et Vabariigi Presidendi valimine peab toimuma võimalikult kohe pärast Riigikogu valimist. Selle vastu oli eriti kindral Laidoner, kes soovis pikema tähtsaja määramist siin. Rahvuskogu esimehe koda koosolek tul katkestada ja Rahvuskogu juhataisel pöörduda Riigivanema poole tekkinud konflikt lahendamiseks.

Riigivanema seisukohalt ei olnud takistusi, et Vabariigi Presidendi valitakse otsekohe pärast Riigikogu kokkusaamist. Kompromissina määras Rahvuskogu Pääts soovitusel selleks kuueks tähtsaja. Vahemärkade öidud – Vabariigi President valiti juha 24 aprillil, s.o. kolm päeva pärast Riigikogu kokkusaamist.

Viimane konflikt kindral Laidoneri leidis aset kaks päeva enne Rahvuskogu tegevuse püiduliku lõpetamist Riigivanema poolt. Kindral Laidoner soovis põhjust teatamata, et temale anleiks üs põhiseaduse tekit enne selle trükkimist, mida Rahvuskogu peasekretäre esimees J. Uuotsa soovitusel teemaks tegemaks. Ka see vahejuhtumine likvideeriti K. Päätsi poolt.

ARTUR MÄGI

Spioon Bonnis

ROXN – Lääne-Saksamaal on päevakorrale kerkinud üs spionaaifäär.

Politsei- ja arreteerisid ühe välissministeeriumi sekretäri 35-aastase Helga Bergeri, kes on saadud informatsiooni kohaselt spioneerinud pikema aja jooksul Saksamaa kasuks. Helga Bergeri arreteerimisele seoses vallandati oma kohalt Lääne-Saksamaa hahitavad salakuuretegelased juures van Alten, kellel olid lähemad suhted Helga Bergeriga.

Eestis moorus San Francisco.

Vastukarva

KAS KOGEMUST SAAB EDASI ANDA? Kas noorem põlv saab mingit kasu vanema kogemustest – või peab see kõik samad vead jälle läbi tegema, et "targemaks" saada?

Kõlmus on likka teravalt päevakorrale kerkinud seoses kommunistliku agressiooniga ja sõjaku kasvamisega. Korduvalt on võrreldud tänapäeva 30-ndate aastate maailmaga, kus inimesed kinnistuli lakid vastu katastroofile. Kas mitmed rööbikjonnud kommunisti ja natsi-simil vahel pole liimesd – kas millekoleks sellest midagi õpidat?

Ilmselt ei õpita kuigi palju. Nagu üks USA diplomaat tabavalt on väljendunud (vähikes iluadusega tsiteeritud) 60 poliitilist vangil – protest, 600 poliitilist vangil – äge protest, 600 poliitilist vangil – bolikott, 60 poliitilist vangil – diplomaatlikult suhted, 600 poliitilist vangil – see sõprus, kuigi riigi rahvastik poliitilised vangid – "eesindikud" riiki. Lääne-Saksamaa katnab kõikide poliitiliste partide kokkuleppel püritava oma riigikukutajate trügimist tähtsatele positsioonidele – protestid inimõiguste rikkumise puhul. Tähehoovavaks asetatakse kümpelkandmed Dubcevi mõttekandjale ja nende lapset soolaalselt alandavase õhkorra – vaikus.

KOOLIÕPIKUID ARVUSTATAKSE

teravalt, et need "süstiva" lastesse "kõraniklike hinnanguid". Kuubas ja Lõuna-Vietnams "kaevatasteks ümber" endi riigitegelaste, sõjaväelasi ja poliitiliste vahel – vaikus. Hitler poolt hukatud 6 miljoni inimese puhul on protest olud kümne korda tugevam kui Stalini 60 miljoni puhul.

Meie arustame hiljuti. 1948 võeti tarviltsuse vastuandnud Berliini blokaadi puhul, 1961 protesti vaid mõrgat Berliini mörti vastu. Meie süstitaks "ajalugu", mille järgi "Külm sõda" oli lääneriikide poolt alustatud ja igati eeskuts (et sellele eelnesid Berliini blokaad, Tšehhoslovakkia õhuvõimne ja Põhja-Korea rünnak Lõuna-Koreale, sellest ei künn ke meidagi. Oo jaa – leidub hääli, kes küsivad, kas mitte USA ei provotseerinud vajaliku sõda...). Seenaator MacCarthy tobedat "kommunistidejargi" (mille puhul vist isik õige kommunist kinni ei langenud) kasutataks, et diskrimineerida "ebadomkeraatlikuna" igat kommunisti-vastust.

N. Lilit omab päris hea ja kõigile silmnähtava "meritide" loetelu viimastelt aastatelt: Araabialikele relvastamine ja rünnakule ässastamine Israeli vastu.

Katse Portugalis võimu võitvaldselt üle võtta. Sekkumine Angola koduõigta kasutades Kuuba sõjamehi. Kodimaiste "dissidentide" (teistmõeldajate) ägenenud tagakiusamine.

Kõik aastatel, mil avalikult on räägitud kurikulaasat "deten-tist". Läänemaad reageerivad sellega, et mõlvad N. Lilitule vaja ja lahuvad teda tehnilise vahustusega (ilma igasuguse poliitiliste tingimusteta – mis N. Lilit pool teostatud abistamisel arengumade juures alati on esilpanin).

INIMESE ON AGRESSIVNE EGOIST, aastalaste ja lühinik-geilik eelend, kõlab üks pesnistiinlik maailma õhkorra hindav vaatekoht. Inimene ei õpi midagi – ta ei tahagi midagi õppida. "Ühemall midagi asjades, mis temale korda ei lähe. Või nagu rahvanäli Peipsi ranniku seda

väljendas: "Mis see Mikita Vaskale korda läheb, et Varnja küla põleb. Vaska elab ju Küttal".

Sama õhkorra on abistudisnisi parodeeritud juudaneekdoosis: Kaks juuti sõidab laevaga, mida tabab torm. Üks juutist hakkab hädaldama ja vastab teise küsimusele, mis viga, kaebusega, et ta kardab laevahukku. "Ja mis siis?" vastab teine. "Kas see on sinu laev?"

Ei, maailm ega Euroopagi pole meie laev selles mõttes, et selle juhtimises saaksime midagi ära teha – aga me võime kose sellega ahukka minna.

ON KÜSITUD: Missugust nõu võiksime siis nooremale põlvkonnale anda? Nüeguust üldist nõu, mis nooremates protesti ei ärata. Ettepanek:

1. Jät inimesed rahule – niikaua kui nad teiste inimestele liiga ei tee.
2. Pea hoolt meie Maia ja kõige selle varude eest.
3. Ära plaanige nihtrairt, et su järeltulijad enam süüa pole.
4. Vasta võimalikult harva kella.

Viimastest nõuandest on kõige raskest kinni pida. Kellaisid on maailmas liiga palju. Mõned on aegomnade kõljes.

TIMMUKURU

Shlaager ülendati hümniks

CANBERRA – Austraalia peaminister Malcolm Fraser tehti teatavaks, et valitsemis- ja opositsioonilised parteid on otsustanud nimetada tuntud Austraalia hulkurite laulu "Waltzing Matilda" uueks riigihümniks.

Senist "God Save the Queen" määgitakse ainult kuninglikke juhtude. "Waltzing Matilda" sai eriti tuntuks kaks maailmasõda, kui oli kasutatud ka teemamuutuskas filmis "On the Beach", mis käsitles atomisõda, on loodud Austraalia rahvusluletaja A. B. (Banjo Patterson) poolt ja märgiti esimest korda 1895. Selles pealkirjas olev sõna "waltzing" ei tähenda mitte tantsu, vaid vahabundiliku ringihulkumist.

Vietnam isoleerub

Lütnud Rahvaste organisatsiooni asutised, Põnane Riist ja veel järelejätnud võimelised uudest lihvost said kasu Saigonist lahkuks.

Suleti ka kõik võbraste riikide vahast maailmast pärit saatkonnad. Anult Prantsuse saatkond sai loa esialgu jääda kohale.

Arvatavaks, et Vietnams on tekitanud tõrjuseid sakused Põhja- ja Lõuna-Vietnami ühendamise ja ja on oodata suurt puhastust, mida ei taheta näidata võbrastele.

Lihavaba päev Venes

MOSKVA (VPS) – N. Lilitu sõjalised teatavad, et sõõklates ja restoranides sentaks sisse lihavaba päev, tunc muultsel halvast liikunest olevat tekkinud lihapuudus.

Soovitatakse sekk üa rohkem kala, mis olevat eriti kasulik ajutegevusele. Lihapudus on juha mõnda aega ilmnenu N. Lilitu kaubandusvõrgus, eriti väljaspool suurliinid.

Koolilõpetajad Stockholmis

Stockholmis eesti algkooli oli tänavu 14 lõpetajat. Pildil lõpetajad koos õppejõududega. Esirada vasakult asjaajaja Astrid Sirotkin, õpetajad Harri Riik, Anne-Mari Asker, kooli-

juhataja Henna Kirilmsia, õp. Leida Rosenthal, end. koolijuhataja ja praeguse lõputklassi juhataja Üdo Juuno, õpetajad Marjo Tui ja Arne Broberg. Teises reas lõpetajad Ingrid

Silveus, Ivo Tarsing, Jan Saare, Mikki Andersen, Leena Tuusmaa, Katarina Voorn, Pils Paljak, Jan Akseberg, õpetaja Aleksander Rentik ja Monika

Äärma. Kolmandas reas lõpetajad Maria Koger, Reita Metelk, Ivo Parik, Teet Sirotkin ja Linda Maria Rose. (EPL-foto Tiippo).

Soome konservatiivide leht jääb erapooletuks

HELSINGI (EPL kirjasaatjalt) – Soome konservatiivsete ringkondade suurajaleht Uusi Soome on juba mõnda aega olnud tõmbetuules, seda eriti majanduslike raskuste tõttu. Et päästa olukorda, on kirjastus olnud

Aasta algusest peale on liikunud kuulnud Uusi Suomi suurtest raskustest. Toimetuse liikmed kartsid lõhkeda pärast erakonna toetajate parem tunda aga lehe liini kontinuiteedi pärast.

Muudatuste suuna andis märku aktiivsele j hatusse uus koosseis, mis näitas nihkumist keskerakonda poole. Mittesemmelik andmetel on põhjus lühike: kuna parempoolsete toetajaid ei ole jäänud, siis tuli otsida ära keskerakonna pooldajail ja isegi parempoolsetelt. Peiduseks nende toetuse saamiseks on aga olnud nõus teatud isikute kõrvaldamiseks Uusi Suomi toimetusest.

Maikuul lõpetas aktiivsele juhatus, et Uusi Suomi peafotomeetaja Pentti Pooka ja tegevtoime-

taja Pentti Mahlamäki lahkumispäeval on rahuldatud. Samal ajal teatati, et leht nüüd enam ei esinda Koonduserakonda, ning jätkab erapooletu kodanliku ajalehena ilmunist.

Uusi Suomi lahkumisele Koonduserakonnast ei olnud eriliseks uudiseks, seda arvatavalt juba uue juhatusel moodustamisel. Nagu juhuslikult jaa erakonna juhi Kolkri emale, kes nähtavasti kardab kriitikat parema tiiva poolt. Asi kajastub kindlasti valjuhäälselt suvel Koonduserakonna kongressil.

Uusi Suomi aktiivsele uueks asjaajajaks direktoriks kutsuti Jorma Virtanen, kes varem on olnud kirjastuste teenistuses mujal, on aga väga kontroversiaalne isiksus, olles m.h. Lõpetanud oma ajal soome kommunistliku

suunitud müüma oma suurte puudujääkide (need ulatuvad kümnetesse miljonitesse markadesse) katteks kinnisvarasid ja ajakirju. Käesoleva aasta puudujääk oli rekordne – ca 20 miljonit.

partei Sirola nimelise parteikooli. Hiljem edasi jõudes on ta seletanud, et ta enam kommunisti ei poolda, et tunne huvu poliitika vastu ja on huvitatud vaid oma kutselaast.

Pentti Pooka asemele ei ole veel uut peatoimetajat. Hiljem valitud. Kuulduste järele tuleb suurem puhastus koos toimetajaskonnas, kus tuntumad poliitilised kaastöölised konservatiivsemalt poolelt roogitakse välja. Koonduserakond jääb aga peshäälakandjaks.

Suurim erakonda toetav ajaleht on Aamulehti Tampere's, selle tiiraazh on olnud kõrg aeg isegi suurem kui Uusi Suomi oma. Aamulehti ei ole aga eriti huvitatud peahäälakandja positsioonist, olles eeskätt kohaliku majanduspoliitika ajaleht ja üleriigiliseks muutumine võiks kahjustada majandust.

Mitmeid aastaid lahendati olukorda sellega, et laenati üha rohkem raha. Peamine laenuaja oli Kansallisoake, ankk KOP. Nüüd oled aga selle panga võimalused ammendatud ja aktiivselt tehti selgeks, et raha peab seekord tulema ka mujalt, kates anda välja uus aktiivne ebaõnnestus.

Aktiivselt pidi astuma otsustava samm, realiseerima oma varandust pankroti vältimiseks. Müüdi oma seltsile kuuluvatest hoonetest, ajakirjad Uusi Maailma ja TV-leht Käsko läksid suurele ajakirja dekirjastus Kustannus Oy Apolitehti. Poliitilist Uusi Suomi on kuulnud

Koonduserakonda. Seht on olnud partei peahäälakandja. Oma seisundist hoolimata Uusi Suomi liin on erinevad väga tugevasti partei juhtkonna arvamusest. Lehte on isegi süüdistatud partei poliitilisesse opositsiooni jätmes 10 aastaks hoiaikut tüü president Kekkonen ja tema välispoliitika vastu. Partei juht Harri Holkeri, kes katsub püsida partei keskojel on avalikult näitunud lehe liini parteile kahjulikuks ja isegi sabotaazhiks.

Lehe tegev peatoimetaja Pentti Pooka ja teatud isikud lehe artikli ja välismaasakonnas on partei juht Holkeri ajal olnud erakonna juhtkonna nõudmistele ja kriitika peabjektideks. Pooka on senini suunud kaitseda oma lehte ja toimetajaid, nüüd on aga majanduslikke raskusi ära kasutades tema vastased saanud ülekaalu ja suruvad oma tahtmist peale.

Ettevõtte likviidsuse-kriis on muidugi puudutanud ka kogu personali. Aasta algul üteldi üles osa trükikoja töötajatest. Samal ajal on ajakirjanikest vahetatud kümned siirdunud teiste lhtede juurde.

Kirjastust tabas paar nädala eest veel õnnetus. Majas, kus asub tallitus ja osa toimetust, põlesid maha kaks korrust. Kuna vana maja on puulagedaga, tekkisid suured veeahjud ka teistel korrustel. Kahjud ulatuvad kümnetesse miljonitesse. Mahapõlenud korrustel, kus asus restoran, tolmus alles mulla suur eremont.

USA ajaleht: Venelaste "Lääs" asub nüüd Eestis

Ajakirja "Christian Science Monitor" korrespondent Elizabeth Pond on külastanud N. Liidu ja Balti riike ning kirjutanud pikat artiklit USA lüüseranumali ajakirjanduses, milles ta nimetab balti rahvaid "investatsioonisväreit leselevateks N. Liidus". "Baltische Briefe" saksaosmal too ära olulise osa E. Pondi artiklist.

"Tavaliselt inglasele on riigid mingi kauge põhjapoolne raam. Ameeriklane vaatab neid kui N. Liidu anastusele Teises maailmasõjas, mis pole Washingtoni poolt ilaigi tunnustatud leitud. Venelastele aga on Balti vahariigid lihtsalt "lääs" – või igal juhul lähem teepunkt lääne suunas."

Pond annab lühikese ülevaate balti riikide ajalooast ja mainib kurba tõsiasja, et Siberi orjalaagrites on olnud rohkem hoolimisi kui ühegi teise N. Liidu rahvuse esindajad. "Sellest hoolimata on neil riikidel õnnestunud, hoida alal oma rahvusliku identiteeti ja 60-nädast aastat peale esinevaid nad oma individuaalse paalega."

Eestil on Pond järgi "rahvusvahelised sümmed suure eesti pagulasgruppidega Rootsis ja mujal ning rahvusvaheline aktiivsus". Lätti ja Leedu tunnud enam talupoeglike maadena. Venelaste meelest on igal juhul Eesti "läänelikum" maist kolmest.

Pond kiidab Tallinna kohvikute sarmi, läänlikute daamide riietust ja seenguid – kõik on "up to date". Eestlased oskavad viir tuoskiult hakida läänelikele ideid ja uudistele.

Eestlased hangivad uudiseid Soome televisiooni kaudu. Tallinnas külv palju soomlasi, eestlasi käib Soomes. N. Liidu võimud ei karda, et keegi võiks Soomes ära hüpata – soomlased annavad kõik võimaliku pöög-

nikud venelastele välja. Balti rahvaid võitlevad venestamise vastu. Põhjusena, et laetel on väga lisa-koolilastat vene keele õppimiseks, jät lii-aastane koolilasteem püsima, kuigi Hrushovski teostas 10-aastase koolilasteem Venemaal. Kolmel vahariigil on äärmiselt elav kirjanduslik ja kunstiline loo, peetakse vägevaid laulupeodid maskiroodidega.

Noorus õpib hooliga oma keelt ja palju. Eestlased võitlevad selle eest, et vanalinnas sõliskid vanad keskaegsed nimed ja et neid ei asendataks nimeidega nagu "Linnliinav" või "Marzi puistete".

Balti riikides on produktsoon inimese kohta kõige suurem N. Liidus ja kõrgeim elustandard. Põhjusteks on rahva intelligents, kõrge haridustase ja töönnukus. Ka põllumajanduse alal – kuigi Balti riikide maapind ei võistle viljakuses Lõuna-venema omaga – on need riigid eriti pilmajäa kartulite produktioonis esirimas. Viljaproduktioon pole väiksem kui väljarikas Ukrainas.

Ometi pole balti rahvaste õnnestunud, hoida alal rahvuslikku koostist oma pealinnades. Tallinnas elab praegu 55,7 venelast. Riitas 42,7 % ja Vilnas 43 %. Kopealised elanikud rõõgivad neist "Sisserändajatest" suure kibedusega.

Helsingi konverentsil otsuste järele pole märgata mingid muudatusi balti rahvaste isole-rimises läänemaailmas. Leedu nõukogudeleik "välisministri" ajab süü sõjaväruuste jätkumisele. Alles siis kui "ebahummaanne" relvastusvõidujooks lõpeb, võivad rahvastevahelised kontaktid avarduda. Ometi on Balti riigid edaspidi tavaliselt nõukogude kodanikele "lääne-maaks". (EPL/AI).

Spordikroonika Islandi parim: eestlane

1975 parimaks sportlaseks Islandis valisid saalsed ajakirjanikud 25-aastase eestlase, elukutselise jalgpalluri Johannes Evaldseni, kes on juba mitu aastat olnud Islandi rahvusmeeskonna kapten. Seoses uhe nimega ja eluühinaga kättesaamisega viibis Evaldsen Göteborgis (Lisebergis) koos teiste Fõhjala riikide parimatega. Need olid rootsi suusapordlane Ingemar Stenmark, taani mootor-rattaja Ole Olsen, norra pikamaajooks Grete Andersen-Waltz ja soomlane Heikki Ikonen.

Tiitlile võidab Evaldsenile omad poolki lisada: parim eesti sportlane Islandis. Taanis (mängis profina Holbaek's 1974–75) ja Inglismaal (shotti klubis Celtic 1975–76). Aga mis olulisem – ssin on kindlasti tegemist parima eesti jalgpalluriga läbi aegade.

Möödunud aasta sügisel otsust Celtic endale Evaldseni ümbrikaua 20.000 naisterlingi eest, summa, mida üldiselt peeti päris väikeseks, ja kllap mõnab seda nüüd Celticu juhtkondki – Evaldsen on nimelt osutunud üpris kasulikuks liikmeks oma meeskonnale. Väikesel Islandil on veel teine mees profiteerin: Aage Jørgen Sivgrunsson, kes mängib Liege's Belgias. Islandi maavõistluste puhul kutsutakse mõ-

lemad mehed koju ja on siis ikka etendanud peassa.

Seda Norra rahvusmeeskonda, kes on Rootsi partneriks MM-turniiri valikvõistlustel, võitis Island meeskond Oslos malkuusi. Islandi esimene võit väljaspool kodumaal püree kirjutati 1–0. Väikjaku domineerivaks mängijaks oli Evaldsen, skoorjaks Sivgrunsson. Esimese kohtu lausis üks juhtivaid norra spordiajakirjanikke: "Hea oli ta ka muulisel maavõistlusele. Aga hooserg profina shotti Celticus on kahtlemata arendanud seda tuusa veelgi."

Oma seni suurima võidu said Islandi jalgpallurid aga möödunud aastal, kui nad koduväljakul võitsid Ida-Saksa rahvusmeeskonna 2–1. Ühe värava autoriks oli Evaldsen, teise autoriks Sivgrunsson.

Johannes Evaldsen on omaaegse eesti jalgpallihäbi Evald Miksoni poeg ja on meie teine profi, kes on mänginud välismaal, esimene oli Arnold Pihlak, kes aastail 1929–28 mängis ühes Austria meeskonnas. Omaamoodi profiks tuleb aga lugeda ka Göteborgi eestlast Rein Albot, ehk ka mängib kodulinaklubis IFK Göteborg. Rahvusmeeskonnas "Angliern", kuhu ta toodi Jõnoredist. Puhast amatöörismi nimelt rootsi kõrgeimatest seeriat ei ole. (EPL/AR).

Mis juhtus

SENAATORI ARMUKE SAIPALGA RIIGILT

Washingtoni vapustab seksiskandaal. Washington Post avaldas blondi iluduse Elizabeth Ray seaduse, et ta on olnud mitu korda puhitave suusatorite ja kongressimeeste armuke. Ohio rahvassenda ja 64-aastane Wayne Hays võtnud ta kogni oma riigi poolt palga saava staabi koosseisu 14.000 dollariga aastas. Kuna kongressi kontrollitakse, on hetatult end paar korda nädalas kongressimehe büros "näitamas" – tal oli instruksioon selle juures suuda pildida oma ülesannetest.

SUITSETAMISKEELD ITAALIAS ULATUSLIK
Itaalias kehtestati suitsetamiskeeld avalikes paikades. Keeld kehtib raudteelaamadades, lennuväljadel, kinodes, teatrites, tantsulokaalides ja "muides avalikes kohtades". See viimane osa võimaldab suitsetamist keelata ka tänavatel.

RIGIPANK RÜSTIS DISKONTOPRESENTI
Kuna majanduses märgid näitavad paremuse poole, siis otsustas rigipank tõsta diskontopole protsendi võrra, et pidurdada laenamist ja inflatsiooni. Holustajatele tähendab otsus kõrgema protsendi saamist panke, hetatult summaaded – kõrgeim protsent on nüüd 6,5. Samal ajal peavad aga laenujad maksma samuti pool protsenti kõrgemat rendist kui senini. Finantsminister Sträng kommenteeris, et diskont kõrgendamist on hetatult seke majanduslehe. Riik on suunitud kohaldama rangemat ja restriktiivsemat majanduspoliitikat, kui konjunktuur "kuume-neb".

LOTERIIRIGIPÄEV LÕPETAS TEGEVUSE
Rootsi rigipäev, milline viimased kolm aastat poole võrdse vahekorra tõttu asju pidi

Tigedus teeb südame haigeks Psüühilised tegurid mängus

Südame- ja veresoonte haigused on tänapäeva suurimaks tervishoiuprobleemiks. Siiani on raviteaduses tähelepanu peaaegu alikult olnud summatud tootlustamisviisidele, kuna peetakse olulistiks rasvased toidud ja vere rasvarohkust peetakse suu rümaks haiguse põhjustajaks, samuti kontrollimata vererõhku ja

Asjatundjate arvates tuleb südamehaiguste põhjustest rääkides enim suunata rahumeelele, agressiivsusele hoidumisele ja isegi elukoha muuta selliselt, et see mõjutsuks inimesel positiivselt. Inimesel on praegu kasutatav tehnilised võimalused kogu maailma hävitamiseks ja ta võib seda teha agressiivselt jõuga.

Üleilgse surve eeldamisel üksikisiku on võimatu, sest üks kindamööd viise südame- ja veresoonte haiguste ravimiseks on hoidumise vahetpidamata nürvitsemise ja alatiisest kütusest.

Seda kindamööd Soome südame- ja veresoontehaiguste spetsialisti, Kuopio ülikooli sisehaiguste professor Kalevi Pyörälä, kes viimased kolm aastat on toimunud akadeemia uurimisprofessorina. Ta on oma ümberistaja jõudnud peaaegu miljarde informatsiooni ja õpetust tuleb anda inimesele, kes tahab südamehaigustest hoiduda või vabaneda. Ta arvab, et tuleb muuta juba noorte inimeste eluviise, nende tootlustamist, nende liikumiskeskseid, nende peigumist elu ja nende kättemõju erilist olukorras. Tuleb hoiduda tigedusest ja elustuse ja professor ütleb, et soomlase on asiata langenud viirumisele ja elutunde allasurumise ohvrile.

See on olulikk, sest suda reageerib tugevalt igas olukorras, ka masenduses.

Ka praeguste keskealiste kaigus on võimalik midagi teha, aga märgatavalt vähenenud alla 20-aastastele. Varem nad on juba jõudnud saada tervet ja südame- ja veresoonte muundatusi.

Need muundatused algavad meelst kahekümne aastast, naistele kolmekümne aastast.

N. Liidust, Hiinast, Indiast Toidupuudus maailmas

Chenduses marssal Tito küla-
skäitaja Rootsi avaldas New York Herald Tribune oma tuntuud Euroopa-korrespondendi C. L. Sulzbergi jutujärgi. Lõund ülikooli professori Stevan Džidžeriga. Feale selle, mis vilmasel oli feldia Rootsi ja Jugoslaavia sotsialismi võrdlemise kohta, osutub huvitavaks ka selle Jugoslaavia päritoluga Lund-i professori tagapõhi.

Oles õppinud Princetoni ülikoolis Amerikas, võttes ta sõja ajal langevarjurina USA sõjaväes, töötas seejärel kõrgema riigiametnikuna Jugoslaavias. Ühtes aga seal kõrval ka USA ja Jugoslaavia vastastuure ülesandeid. Oles 30-ndatel aastatel emigreerunud on ta nüüd Rootsi kodanik.

Võrreldes Rootsi ja Jugoslaavia sotsialismi, ütleb Džidžer, et rootslaste arvates oleneb ühis-konna sotsiaalse arengu kiirus ja stabiilsus madalamate sotsiaal-kihtide elutingimuste pidevast parandamisest. Ja seda oma usku rakendatakse Rootsis osalt, mis ongi sellest maast teinud Euroopa musterrigi. Jugoslaavia arvatakse selle asemel, et demokraatlik riigikord ja lah-

karvamised on kapitalistlik lüks-aga osata küll aegsasti märgata väga tõsisel probleem, mis on kaasa toonud tõrjuse ja sadade tuhandete inimeste emigreerumise. Süüdi on ses Marx ja Lenin, kes ei taibanud midagi, mis tähtsast osa moodas ühis-konna mängib demokraatlik riigikord. Ja nii ei ole Jugoslaavia veelgi leitud, kuidas saaks kasutada kapitalismi "pehmet" sotsiaalist tehnoloogiat nii, nagu see neil on õnnestunud "kõva" tööstusliku tehnoloogia puhul.

Ka maailmaprobleemide kohta sisaldab Džidžeri sõnavõttu mõningaid huvitavaid näiteid üllatavalt sõnavõtte. Nii väidetakse tootluskiiruste kohta, et alates a. 1950 on maailma toot-
duaine tootmine kasvunud peaaegu kaks korda kiiremini kui rahvastik. Ei sellest hoolimata esineb toidupuudust, oleneb see peamiselt kolmest põhjusest, milledeks on N. Liit, Hiina ja India valitsused.

Tööstusliku arengu ajal on N. Liidu saavutused olnud umbes niisugused, nagu need oleksid olnud siis, kui saarivaltus kestaks ning arenenuks selles taktis, kui see sündis enne Eist maailmasõda. Põlluma-

suitestamist. N55d on aga hakatud arvestama tähelepanuväärseks ka muid nagu inimese aju ja närvi-kava, üldse inimese terviklikku isikust. Uued uurimused näitavad, et närvikeskused on vereringvoolu-
ga palju suure mas ühistöös kui seni arvatud.

atki esile tuua. Näiteks südame-
metaki järele suitsetamist
loobunud isikud paranevad kiire-
mini, kui need, kes suitsetamist
jätkavad.

Pärgetari haiguse peapõhjus on ateroskloros, tuiksone lub-
jastumine. Selle põhjused on vere
kõrge rasvasisetus, kõrgenenud
vererõhk ja mõnel määral ka tu-
hakas. Need kõrged normid võl-
daks märgata juba varajases
algjärgus.

Päritud põhjuse kõrval mõju-
tab nende tekkimist kahtlult toid-
uvalik milles on üldalt rasva.
Kui süntakse liiga palju, tõuseb
selega ka vere rasvamaar nagu
vererõhki. Ülekaal algab
praeguval ajal juba 20-30 aast-
tas. See on eriti meeste juures
märgatav, kuna nende raskus
kasvab kiiremini.

Prof. K. Pyörälä ütleb, et toid-
uvaliku harjumuseks saamine
on eriti tähtis. Tavaliselt alustab
seda rasvaste ja soolaste toitude
söömisega juba enne kolmeaast ja
tänapäeval suitsetamist enne 15-
aastaseks saamist.

Tuiksone kalgistumisele võib
tulest taustapõhjust kõrval on
hulk teisi põhjusi, mis põhjasta-
vad südameataki või südame-
halvatuse tekkimist. Sii rõhuma
kuiulavad, põhjused pole väit-
matult samad, mis põhjastavad
ateroskloroosi. Ka siin kuuluvad
haigusele vastuvõtlikkus saami-
se eelduste juba kõrge vererõhk
kui vererõhukõikumine on suur.

Kuid siin on haiguse tekkimiseks ka
tuhakas, mis liib südame-
hoidale ebarregulaarsust. Lisaks
on imnenud näiteid sellest, et
alkoholiarib südame tegevust ja
muudab südame vastuvõtlikkuse
rõhkihäiretele.

Vastuvõtlikkuse muutvad tegu-

rid võivad olla ka mineraalid ja
mikroelementid. Kuigi need on
veel vähemalt tuntud, võib juhta-
da, et mõne mineraali liig-
puudumise lisab südamele rõh-
mihäireid või mõjutab südame-
lühaste tegevust.

Haiguste vastuvõtlikke tegureid
kuiulavad ka teatud liiki
põhjustel reageerimised. In-
neme, kes haiguse esimesel het-
kel saab südamekrambi, angina
pectorise, on psüühiliselt erinev
sellest, kes saab südameataki.
Angina pectoris tüüpiline inimese
eritukorras elavamat ja tu-
gevamat reageeri.

Need kes saavad südameataki
kui välgu selgest taevast, on
pärinudatuid tulimat reageeri-
vaid inimesed.

Väga müstiliseks peab prof. K.
Pyörälä need juhtumid, mil
inimese saab südameataki sel-
lest ise midagi teadmata. Ta ei
tunne mingid häireid, kuid see
süsi avastatakse. Noid juhtu-
meid on samal ajal, kui neid, mis
tunne annavad ja viivad haigla-
ravile. Nende tumade süda-
metaki saajad on nii jäigad ja
kohmetud inimesed, et nad ei
tunne neid märke, mida teised
tunnevad.

Inimese, kes saab ja tunneb
angina pectorise häireid, on as-
jatundjate arvates paremas olu-
korras, kuna ta alustab õhuupu-
dusest tekitatud häireid ja võib
neid pidada hoiatussignaalideks
südame liigeste koormatusest.
Need, kellele need tunnusmärgid
ei avaldu, on halvemas olukor-
ras, sest südameataki saabumisel
on surm tavalliseks häiteks.
Esimesel juhul võib olla surmaga
tegemist 40% ulatuses, teisel ju-
hul aga kuni kaks-kolmandikuni.

Haige, kes jõuab südameataki
juhtu haiglasse, võib üldiselt,
sest pääsenud võimalusest täna-
päeval on head. Kes haigestub
ilma atakihäireteta võib saada
endistest tegevama aatki, mis siis
kui annab end tunda, aga toob
kaasa surmava südamehalvatuse.

Prof. K. Pyörälä ütleb, et ohtu
ennustavate häirete tundmine
pole lihtsam, kuna inimesed
võitavad erilisel neid oma ese-
muised antavaid häiremärgi va-
stata.

Kuna isikupärast oleneb palju
ja peapõhjust hilisemalle su-
damehaigustele tekitav alla 20-
aastastel, võib tähelepanu
juhtida noorte inimeste eluviisid-
est. Nende tuleb hoiduda,
toiduvalikut teha tervilik ja in-
meseid hoida alati füüsilisel li-
kuvuses. Kuna tänapäeval suhtu-
mine töösse on muutunud nega-
tiivseks, tuleb tööl siiski hin-
nata, sest ilma tööst ühiskond
ei saaks võitmaks. Kuid inimesed
ja inimesed väga õnneliks. Profes-
sor ütleb, et õel suhtumine töösse
on palju suurem risk kui kõva
pinge tööl. Ta toob näite, et kogu
soome rahvast on hakanud vae-
nema teadmine, et ajkärinades
ses neid nimetatakse maailma
haigemaiks inimesteks ja nüüd
nad on jäänud istuma ja muret-
sama. Melle tuleks palju sögä-
lamini feldi, et see on hea, ma-
s, siis on toredad inimesed, keda
saab kergesti innustada.

Ennekoike peakid inimesed
olema positiivsed oma elus, sest
kui inimese muudab pahuraks ja
oleks, siis haigestub ta psüühili-
selt.

Viimase 15 aasta jooksul on
toimunud elukitsistuses suuri
muutusi, nüüd on kombeks nuri-
seda ka selle üle, mille üle nuri-
seda ei saaks. Ollakse masenda-
tud elust aga masenduse mõjutab
haigusest paranemist ja on ohtlik
verelle. Masendunud inimese ei
põhi kaua tervena seet suda võl-
rustab masendunud meid. Või-
bolla just sellest psüühilises mee-
leolus on põhjus, miks tänapäe-
val on nii palju südamehaigusi ja
enneaegsed surmajuhtumid.
(VR)

Võrus suri 6. mail Juulil Nap-
ritson, kes elas lood aastat ja 10
kuud vanaks.
St. Catharines Kanadas suri 29.
mail Eha Tammepeit, 66-aastane
Kärner, sünd. 30 detsembril 1919
Tartus.
Torontos suri 28. mail Johan
Tamm (Kännu), sünd. 19. okt.
1900 Pärnemaal.
Torontos suri 28. mail Karl
Ewald Kuubers, sünd. 23. jaan.
1905 Viru-Roelas.

350 last Esto-76 kooris

Esto laste- ja noortekoori
organisatsioon 1960-ajastega
või täiesti rahule jääda. Kui
tõusis ühe noortekoori paigutami-
sele laulupäeva kontserdikavale,
süüsmuikatolmikon kahles,
kass meil on küllalt lapsi, et saada
kokku juuline koor.

Esto Koolide Keskus USA-s,
kes oli nimetatud koori loomis-
mööd algatajaks, võitis selle
organisatsioonide end peale ja lu-
bas kokku tuua USA ja Kanada
seest koolide kooru noorteva 250-
likkimesse koori ning ühtlasi õpe-
tada selgeks esitavatel laulud.

Tõga alustati poolteist aastat
tagasi. Nüüd õllatutes on kogu
algaasi kandunud otamatult head
viija, kuna koolide ja õpilaste
suhitumine, esineda Baltimore
pidustetel laulda, leidis hea
vastutöö.

Koori on senini registreerinud
325 noort vanusega 6-15 eluasta-
ni. Tugev laulupöid tuleb Ka-
nadast 175 osavõtjaga, kollekt 160
tulevad Toronto Eesti Algkoolist ja
Ti Keskkoolist ja kuulutaja-
taja Lydia Aruvald on kooriga
teinud tubi töö.

USA-st on registreerinud 8
kooli kokku 145 osavõtjaga, kuna
5 last tulevad väljapöid kooli.
USA-st on New Yorgi Eesti Kooli
lastekoor suurimaks 43 liikmaga
ja järgmises Conn. Eesti Kooli 21
liikmaga.

Eelproovid on senini toimunud
New Yorgis ja Torontos. Eel-
proovide tulemused olid õllatavalt
head.

Evi Koskenranta
maailma kaheksas

USA lahtisel ujumiseistri-
võistlusel Long Beach'is saavu-
tati rida häid tulemusi ja meid
huvitavad need selle poolset, et
protokolides leiud ka 14-aastase
Evi Koskenranta nime. 800 m
koolis talle ta tõi üheksa aja-
nana S. Smithi järel, kuid eesdes-
kuisla ameeriklanna S. Babas-
h. Aja 8.50.54 ujus Evi end
maailma kaheksandaks. USA
olimpiaadidesse valikvõistlused
korraldatakse juunis.

Vello Linn 20
Kui Eesti võitis ise saata ker-
gejõustiklasi olümpiale, loeksime
kvalifitseerituse järgmises
kool: kõrgushüppaja Vello Linn
uue rekordiga 2.20 (leningrad-
lane Jüri Tarnak hüppas teata-
vasti 2.25 juha 1972), kuulihüppaja
Heino Süli, samuti uue rekordiga
19.67 ja olümpia-kogemustega
kõrgushüppaja Tõnu Lepik, 7.01.
Rõõmu valmistab ka see oda-
heitja Heino Puuste esilekerki-
mine: 80.34 (müli 76 m). Mär-
kimist väärtsi veel Jaak Uudmäe
15.23 kolmihüppe ja Vello Kuu-
senäe 61.12 ketahettes.

O. Sarapuu malekool

Aucklandi TV-s intervjueeriti
malemeisteri Orlvin Sarapud
Uus-Meremaa malestardanti
suhites.

Selgus, et malet harrastatakse
Uus-Meremaal juba 1886. a. pea-
le. Et huvi selle kingimise märgu
vastu malet veelgi enamat tõsta
ja üles viia male taset üldiselt,
selleks astusid Uus-Meremaa
malemeisterid Orlvin Sarapud ja
Lev Aptekar koos Aucklandi
malekooli, esimese taolise Uus-
Meremaal.

Armas vana sõber
Gunnar Kühn
Sünd. 7/9 1902
Surm. 6/9 1976
lahkus igaveseks
ALEKSANDER KJAVIN
GEORG PÄRNPU
RAIVO RÜNNE
abikaasaga
JAAN SEPP
RALF VEIDEMANN
abikaasaga

†
Raske kamatusse järele uinus
vaiksel tuul unustamata
armas abikaasa
Marga Edith Aro
n-n-a. MaIm
Sünd. 18/1 1905 Tallinnas
Surm. 5/6 1976 Stockholmis
Sügavas leinas

ARIKAASA
RAILI
perekonnaga

Matusetallitus toimub esma-
späeval, 21. juunil kell 15.45
Heliga Korsest kabeils Metsa-
kalmistul.

†
Armast öde, tädi ja meheöde
Marga Aro
leinaivad kurbuses
ASTA
MAGDA ja ELSS
HILLAR
abikaasaga
SVEN
perekonnaga
LIA

†
Meie hulgast lahkus
Marga Edith Aro
Mälestab kurbuses
ESTI PENSIONÄRIDE
ÜHING
STOCKHOLMIS

†
Armast juhatuse liiget
Hello Sagrits'at
mälestab kurbuses
ESTI AKADEEMILISTE
NAISTE ÜHING ROOTSIS

†
Armast, head
Hello Sagrits'at
mälestavad kurbuses
SALME ja EDUARD
LEPP

Kui esineb
surmajuhutum
Konsulteerige surma üsa-
dusega matusebürood
A.C. Andersson
Begravnings- och
Elldödsgelesbeögrä
Östra Larmgatan 14, Göte-
borg
Pöki vastu NK P-maja
Tel. 031/13 83 85 - 11 90 40
Korte 23 42 - 18 69 41
Erlaia:
Eestikohtuiseid
matusetallitused

Ny utdelning ur öresfonden
1,8 miljoner
EXTRA ATT VINNA
på tipset 19-20 juni
Sista inlämningsdag torsdag 17 juni (Onsdag 16 juni hos vissa ombud)
AB TIPSTÄNST

